

Evaluatie JOGG Doetinchem

In opdracht van
gemeente Doetinchem

Rapport deel 2

Juni 2022

Marije Doorn – van Atten, onderzoeker
Geerke Duijzer, onderzoeker

jongeren op
gezond gewicht

Voorwoord

Vanaf 2014 heeft de gemeente Doetinchem de JOGG-aanpak geïmplementeerd om gezond gewicht te stimuleren. Eén van de pijlers van het JOGG programma richt zich op evaluatie. De gemeente heeft het Evaluatiebureau Publieke Gezondheid gevraagd om over de periode 2014-2020 een effectevaluatie uit te voeren. In een eerste rapportage, gepubliceerd in december 2020, zijn resultaten omschreven met betrekking tot gewicht van kinderen en jongeren en leefstijl van jongeren. In dit tweede deel komt leefstijl van kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar aan bod, op basis van cijfers van de Kindermonitor.

Wij wensen u veel plezier bij het lezen van dit rapport. Hopelijk bieden de resultaten input voor de volgende fase van JOGG in uw gemeente.

Warnsveld, juni 2022

Marije van Doorn – van Atten
Geerke Duijzer

Inhoudsopgave

1. Kort & krachtig	2
1.1. Achtergrond	2
1.2. Evaluatievraag en aanpak	2
1.3. Resultaten & conclusies	2
2. Achtergrond van de evaluatie	3
2.1. De JOGG-werkwijze	3
2.2. JOGG in de gemeente Doetinchem	3
3. Opzet evaluatie	4
3.1. Evaluatievraag	4
3.2. Aanpak	4
4. Resultaten	5
4.1. Beweging	5
4.2. Voeding	6
5. Conclusie, discussie en aandachtspunten	8
5.1. Conclusie & Discussie	8
5.2. Aandachtspunten	9
Bijlage A: Achtergrondinformatie Kindermonitor	11
Bijlage B: Toelichting statistisch significant verschil	12

1 Kort & krachtig

- Achtergrond
- Evaluatievraag en aanpak
- Resultaten & Conclusies

1. Kort & krachtig

1.1 Achtergrond

Gemeente Doetinchem werkt sinds 2014 met de JOGG-aanpak. JOGG staat voor Jongeren op Gezond Gewicht en richt zich op het bevorderen van gezond gewicht bij kinderen en jongeren. Met de JOGG-aanpak werkt de gemeente Doetinchem aan een omgeving waarin kinderen en jongeren gewoon gezond kunnen opgroeien; waar gezonde voeding en voldoende beweging een logische keuze is. Er is in Doetinchem extra aandacht voor de wijken Gaanderen, Noord en Schöneveld.

1.2 Evaluatievraag en aanpak

Evaluatievraag

De gemeente Doetinchem heeft het Evaluatiebureau gevraagd de effectevaluatie uit te voeren. De evaluatievraag voor dit tweede deel van de evaluatie is:

- Is het percentage kinderen (0 t/m 12 jaar) dat voldoende beweegt en gezond eet toegenomen?

Aanpak

Om te onderzoeken of de effectdoelstellingen zijn behaald, zijn cijfers met betrekking tot voeding en beweging uit de GGD Kindermonitor van 2013, 2017 en 2021 geanalyseerd. Er is onderzocht of er een significant verschil is tussen de onderzoeksjaren.

1.3 Resultaten & conclusies

Uit dit tweede deel van de effectevaluatie van JOGG Doetinchem komt een aantal positieve resultaten naar voren met betrekking tot leefstijl. Kinderen spelen in de periode 2013-2021 vaker buiten, sporten vaker in clubverband, consumeren meer groente, fruit en water en drinken minder zoete drankjes. Schermtijd is niet veranderd en ouders stimuleren minder vaak dat hun kind naar school toe fietst of loopt.

De gevonden leefstijltrends onder kinderen komen grotendeels overeen met die in de regio Noord- en Oost-Gelderland. Het beeld in de wijken is wat wisselend, wat te maken kan hebben met de lage deelnemersaantallen op wijkniveau.

Zowel op het gebied van beweging als voeding is gemeente Doetinchem goed op weg. Deze resultaten zijn een positieve stimulans om een gezonde leefstijl bij kinderen in de gemeente Doetinchem te blijven bevorderen om zo de trend voort te zetten.

2 Achtergrond van de evaluatie

- De JOGG-werkwijze
- JOGG in gemeente Doetinchem

2. Achtergrond van de evaluatie

2.1. De JOGG-werkwijze

JOGG is een werkwijze met als doel een duurzame verandering te bewerkstelligen, waarbij een gezonde leefstijl de normaalste zaak van de wereld wordt. Ofwel een gezonde omgeving, zowel politiek, economisch, sociaal als fysiek. Om dit te bereiken werkt JOGG langs vijf pijlers:

- 1) Politiek Bestuurlijk Draagvlak
- 2) Publiek Private Samenwerking
- 3) Sociale Marketing en Communicatie
- 4) Verbinding Preventie en Zorg
- 5) Monitoring en Evaluatie

Deze pijlers vormen de basis voor activiteiten die worden uitgevoerd door een landelijk en lokaal netwerk van beleidsmakers, professionals en alle volwassenen die om het kind heen staan.

Sinds 2010 wordt de JOGG-aanpak in Nederland toegepast om overgewicht bij kinderen terug te dringen. Inmiddels werkt zo'n 60% van de Nederlandse gemeenten met de JOGG-aanpak. Zo worden er potentieel meer dan 1,5 miljoen kinderen bereikt. Onderzoek toont aan dat er in het vierde jaar na de invoering van de JOGG-aanpak een daling is in de prevalentie van overgewicht bij kinderen in een JOGG-buurt, ten opzichte van kinderen die niet in een JOGG-buurt-wonen (dit verschil is echter niet significant)¹.

¹ RIVM 2020 – Werkt de JOGG-aanpak?

2.2. JOGG in de gemeente Doetinchem

In de regio Achterhoek loopt het programma Achterhoek in beweging: gezonde jeugd. Binnen dit programma geven de acht gemeenten in de regio Achterhoek elk op een eigen manier invulling aan het bevorderen van meer bewegen en gezonde voeding bij kinderen en jongeren. Voor meer informatie: zie kader hieronder. Gemeente Doetinchem heeft gekozen voor de JOGG-aanpak en implementeert deze sinds 2014. De focus ligt op de wijken Gaanderen, Noord en Schöneveld.

De gemeente Doetinchem heeft het Evaluatiebureau gevraagd de effectevaluatie uit te voeren. In december 2020 heeft het Evaluatiebureau deel 1 van de evaluatie gepubliceerd. In die rapportage ontbraken resultaten met betrekking tot leefstijl van kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar. Inmiddels zijn cijfers van de Kindermonitor 2021 beschikbaar om daar ook inzicht te geven, wat het onderwerp is van het tweede deel van de evaluatie.

Achterhoek in Beweging: Gezonde Jeugd

Vanaf 1 januari 2015 werken de 8 Achterhoekse gemeenten samen in de aanpak van een gezonde jeugd, onder de noemer: Achterhoek in Beweging: Gezonde Jeugd (AIB GJ). Het project sloot aan op het sportbeleid van de Provincie "Gelderland Sport 2010-2016" en is gesubsidieerd door de Provincie Gelderland. Achterhoek in Beweging: Gezonde Jeugd is erop gericht om de omgeving van kinderen en jongeren gezonder te maken door in te zetten op sport, bewegen en gezonde voeding. Door ook regionaal samen te werken zijn krachten gebundeld, is het bereik van interventies en campagnes vergroot en is versnippering voorkomen. De JOGG aanpak is de invulling die de gemeente Doetinchem heeft gekozen binnen AIB GJ. De regionale activiteiten en campagnes zijn naast de Doetinchemse JOGG activiteiten in Doetinchem uitgevoerd. Voor meer informatie over Achterhoek in Beweging, zie: www.achterhoekinbeweging.nl

3 Opzet evaluatie

- Evaluatievraag
- Aanpak

3. Opzet evaluatie

3.1. Evaluatievraag

De evaluatievraag voor deel 2 van de effectevaluatie van JOGG Doetinchem is:

- Is het percentage kinderen (0 t/m 12 jaar) dat voldoende beweegt en gezond eet toegenomen?

Deze vraag wordt beantwoord voor gemeente Doetinchem als geheel, en voor de JOGG-wijken Gaanderen (postcode 7011), Noord (postcode 7009) en Schöneveld (postcode 7003) afzonderlijk. Daarnaast worden cijfers voor de regio Noord- en Oost Gelderland als referentie getoond.

3.2. Aanpak

Om de evaluatievraag te beantwoorden zijn resultaten van de Kindermonitor geanalyseerd.

Kindermonitor 2013, 2017, 2021

Iedere vier jaar voert GGD Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG) een Kindermonitor uit om de gezondheid van kinderen van 0-12 jaar in de regio in kaart te brengen. Gegevensverzameling gaat via het consultatiebureau en basisscholen (2013 en 2017) of via brieven aan huis (2021). Ouders vullen een digitale vragenlijst in over hun kind. In deze evaluatie zijn cijfers van de metingen uit 2013, 2017 en 2021 geanalyseerd. Meer informatie over de Kindermonitor staat in bijlage A.

Statistisch significante resultaten

In dit onderzoek zijn verschillen tussen onderzoeksjaren getoetst met statistische technieken in het softwareprogramma SPSS. Bij de analyse van de

Kindermonitor is de chikwadraattoets gedaan binnen Complex Samples (voor verdere uitleg zie bijlage A). In de tekst wordt gesproken over een toename of afname als er sprake is van een statistisch significant verschil. Dit betekent dat een gevonden verschil aantoonbaar is en niet kan worden toegeschreven aan toeval. Een verschil is significant als de p-waarde kleiner is dan 0,05. Meer informatie in bijlage B.

Er zijn geen gegevens gepresenteerd van groepen die minder dan 30 respondenten bevatten, omdat we op basis van deze aantallen geen betrouwbare uitspraken kunnen doen. Als gevolg daarvan zijn er niet voor elk jaartal voor alle wijken resultaten beschikbaar.

4 Resultaten

- Beweging
- Voeding

4. Resultaten

4.1. Beweging

Het percentage kinderen in de gemeente Doetinchem dat dagelijks naar school toe fietst is niet (significant) veranderd in de loop van de jaren (tabel 1). In de regio Noord- en Oost-Gelderland is daarin wel een toename in te zien tussen 2017 en 2021. In de wijk Noord is dit percentage afgenomen in 2021 ten opzichte van 2013.

Het percentage kinderen in de gemeente Doetinchem dat dagelijks buiten speelt is significant toegenomen van 30% in 2013 naar 38% in 2021 (tabel 1). Ook in de regio Noord- en Oost-Gelderland is hier een toename te zien. Op wijkniveau zijn er geen (significante) veranderingen in het buitenspelen gevonden.

Het percentage kinderen in de gemeente Doetinchem dat wekelijks in clubverband sport is toegenomen van 73% in 2013 naar 82% in 2021 (tabel 1). Ook in de regio Noord- en Oost-Gelderland is hierin een toename te zien. Op wijkniveau is hierin een toename te zien voor de wijk Noord.

Tabel 1: Beweging bij kinderen.

	Kinderen 2013 (%)	Kinderen 2017 (%)	Kinderen 2021 (%)
Loopt/fietst 5 dagen in de week naar school			
Wijk Gaanderen	55	58	#
Wijk Noord	65	34	31†
Wijk Schöneveld	#	#	#
Doetinchem totaal	59	50	54
Regio Noord- en Oost-Gelderland	58	54	57*
Speelt elke dag buiten			
Wijk Gaanderen	27	27	44
Wijk Noord	22	53	35
Wijk Schöneveld	#	#	#
Doetinchem totaal	30	32	38†
Regio Noord- en Oost-Gelderland	31	32	37*
Sport wekelijks bij een sportclub			
Wijk Gaanderen	86	85	72
Wijk Noord	60	75	80†
Wijk Schöneveld	#	#	#
Doetinchem totaal	73	84	82†
Regio Noord- en Oost-Gelderland	69	74	77*

* Statistisch significant verschil tussen 2017 en 2021

† Statistisch significant verschil tussen 2013 en 2021

Aantal < 30 respondenten

In de gemeente Doetinchem is het percentage kinderen dat dagelijks minder dan twee uur schermtijd heeft niet significant veranderd over de loop van de jaren (tabel 2). In de regio Noord- en Oost-Gelderland is de hoeveelheid schermtijd evenmin veranderd in 2021 vergeleken met 2013. In Gaanderen zijn er 2021 meer kinderen die dagelijks minder dan twee uur schermtijd hebben ten opzichte van 2017 en 2013.

Tabel 2: Schermtijd bij kinderen.

Zit dagelijks minder dan 2 uur achter een beeldscherm	Kinderen 2013 (%)	Kinderen 2017 (%)	Kinderen 2021 (%)
Wijk Gaanderen	61	57	78*†
Wijk Noord	64	79	67
Wijk Schöneveld	#	70	#
Doetinchem totaal	63	72	68
Regio Noord- en Oost-Gelderland	69	74	70*

* Statistisch significant verschil tussen 2017 en 2021

† Statistisch significant verschil tussen 2013 en 2021

Aantal < 30 respondenten

Tabel 3 laat zien dat in 2017 en 2021 minder ouders hun kinderen stimuleren om naar school te lopen of te fietsen vergeleken met 2013. In de regio Noord- en Oost-Gelderland lijkt hier ook een afname te zijn, maar deze is niet significant. Op wijkniveau is deze afname ook aantoonbaar voor de wijk Noord.

Tabel 3: Lopend/fietsend naar school gaan stimuleren.

Stimuleert kinderen om naar school te lopen of fietsen	Kinderen 2013 (%)	Kinderen 2017 (%)	Kinderen 2021 (%)
Wijk Gaanderen	76	77	#
Wijk Noord	71	45	37†
Wijk Schöneveld	#	#	#
Doetinchem totaal	72	59	58†
Regio Noord- en Oost-Gelderland	69	64	66

† Statistisch significant verschil tussen 2013 en 2021

Aantal < 30 respondenten

Daarentegen zijn er in 2021 meer ouders die hun kind stimuleren om buiten te spelen ten opzichte van de voorgaande jaren (tabel 4). Deze toename is ook te zien in de regio Noord- en Oost-Gelderland, en in de wijk Noord.

Tabel 4: Buitenspelen stimuleren.

Stimuleert kinderen om dagelijks buiten te spelen	Kinderen 2013 (%)	Kinderen 2017 (%)	Kinderen 2021 (%)
Wijk Gaanderen	54	43	#
Wijk Noord	39	56	75†
Wijk Schöneveld	#	#	#
Doetinchem totaal	47	52	59*†
Regio Noord- en Oost-Gelderland	50	53	60*

* Statistisch significant verschil tussen 2017 en 2021

† Statistisch significant verschil tussen 2013 en 2021

Aantal < 30 respondenten

4.2. Voeding

Groente

In de gemeente Doetinchem is het percentage kinderen dat dagelijks groente eet fors toegenomen van 42% in 2013 naar 61% in 2021 (tabel 5). Ook in de regio Noord- en Oost-Gelderland is dit verbeterd. In de wijk Gaanderen is ook een toename in groenteconsumptie te zien.

Tabel 5: Groenteconsumptie bij kinderen.

Eet dagelijks groente	Kinderen 2013 (%)	Kinderen 2017 (%)	Kinderen 2021 (%)
Wijk Gaanderen	35	46	64†
Wijk Noord	52	53	58
Wijk Schöneveld	#	48	#
Doetinchem totaal	42	48	61*†
Regio Noord- en Oost-Gelderland	39	44	55*

* Statistisch significant verschil tussen 2017 en 2021

† Statistisch significant verschil tussen 2013 en 2021

Aantal < 30 respondenten

Fruit

Het percentage kinderen dat dagelijks fruit eet, is in de gemeente Doetinchem toegenomen van 55% in 2013 naar 76% in 2021 (tabel 6). Ook in regio Noord- en Oost-Gelderland is de fruitconsumptie toegenomen. In de wijk Noord is ook een significante toename in fruitconsumptie te zien.

Tabel 6: Fruitconsumptie bij kinderen.

Eet dagelijks fruit	Kinderen 2013 (%)	Kinderen 2017 (%)	Kinderen 2021 (%)
Wijk Gaanderen	53	63	70
Wijk Noord	51	74	79†
Wijk Schöneveld	#	69	#
Doetinchem totaal	55	67	76*†
Regio Noord- en Oost-Gelderland	53	62	71*

* Statistisch significant verschil tussen 2017 en 2021

† Statistisch significant verschil tussen 2013 en 2021

Aantal < 30 respondenten

Water drinken

Het percentage kinderen in de gemeente Doetinchem dat dagelijks minimaal een glas water drinkt, is tegenomen van 63% in 2017 naar 71% in 2021 (in 2013 is water drinken niet uitgevraagd). Ook in de regio Noord- en Oost-Gelderland is hier een verbetering in te zien. Op wijkniveau is er geen verandering in water drinken (tabel 7).

Tabel 7: Water drinken bij kinderen.

Drinkt dagelijks een glas water	Kinderen 2013 (%)	Kinderen 2017 (%)	Kinderen 2021 (%)
Wijk Gaanderen	-	66	64
Wijk Noord	-	65	66
Wijk Schöneveld	-	67	#
Doetinchem totaal	-	63	71*†
Regio Noord- en Oost-Gelderland	-	63	68*

* Statistisch significant verschil tussen 2017 en 2021

Aantal < 30 respondenten

NB: in 2013 is water drinken niet uitgevraagd.

Zoete drankjes drinken

Het percentage kinderen in de gemeente Doetinchem dat dagelijks maximaal 2 zoete drankjes drinkt, is in de periode 2013-2021 toegenomen van 64% naar 85%. Ook in de regio Noord- en Oost-Gelderland en de wijken Gaanderen en Noord is deze toename significant (tabel 8).

Tabel 8: Zoet drankjes drinken bij kinderen.

Drinkt dagelijks maximaal 2 zoete drankjes	Kinderen 2013 (%)	Kinderen 2017 (%)	Kinderen 2021 (%)
Wijk Gaanderen	58	71	82†
Wijk Noord	66	82	90†
Wijk Schöneveld	#	78	#
Doetinchem totaal	64	75	85*†
Regio Noord- en Oost-Gelderland	63	74	85*

* Statistisch significant verschil tussen 2017 en 2021

† Statistisch significant verschil tussen 2013 en 2021

Aantal < 30 respondenten

5 Conclusie, discussie en aandachtspunten

- Conclusie & Discussie
- Aandachtspunten

5. Conclusie, discussie en aandachtspunten

5.1. Conclusie & Discussie

Uit deze effectevaluatie blijkt dat kinderen in de gemeente Doetinchem in de periode 2013-2021 vaker buiten spelen, vaker sporten in clubverband, meer groente en fruit eten, meer water drinken en minder zoete drankjes drinken. Schermtijd is niet veranderd in de loop van de jaren. Sinds 2013 stimuleren ouders minder vaak dat hun kind lopend of fietsend naar school gaat. We zien dan ook geen veranderingen in het percentage kinderen dat lopend of fietsen naar school gaat. Buitenspelen wordt juist wel vaker door ouders gestimuleerd.

De meeste van de gevonden leefstijltrends komen overeen met die in de regio Noord- en Oost-Gelderland. Op wijkniveau is het beeld wat wisselender. Dat kan komen door het lage aantal respondenten in de drie wijken.

Ondanks de mogelijk negatieve invloed van de corona pandemie is leefstijl van kinderen in de gemeente Doetinchem verbeterd. Deze resultaten zijn een positieve stimulans om een gezonde leefstijl bij kinderen te blijven bevorderen om deze trend voort te zetten.

Tabel 9: Samenvatting resultaten

Ter evaluatie	Resultaat	Verbetering te zien?
Kinderen in de gemeente Doetinchem 2013-2021		
Het percentage kinderen dat 5 dagen in de week naar school toe loopt of fietst, is toegenomen	54% (59% in 2013 en 50% in 2017)	✗
Het percentage kinderen dat dagelijks buiten speelt is toegenomen	38% † (30% in 2013 en 32% in 2017)	✓
Het percentage kinderen dat wekelijks sport in clubverband is toegenomen	82% † (73% in 2013 en 84% in 2017)	✓
Het percentage kinderen dat dagelijks minder dan 2 uur schermtijd heeft is toegenomen	68% (63% in 2013 en 72% in 2017)	✗
Het percentage kinderen dat dagelijks groente eet is toegenomen	61% ** (42% in 2013 en 48% in 2017)	✓
Het percentage kinderen dat dagelijks fruit eet is toegenomen	76% ** (55% in 2013 en 67% in 2017)	✓
Het percentage kinderen dat dagelijks water drinkt is toegenomen	71% * (63% in 2017)	✓
Het percentage kinderen dat dagelijks minder dan 2 zoete drankjes drinkt is toegenomen	85% ** (64% in 2013 en 75% in 2017)	✓

* Statistisch significant verschil tussen 2017 en 2021

† Statistisch significant verschil tussen 2013 en 2021

5.2. Aandachtspunten

Met deze evaluatie kunnen geen oorzakelijke verbanden worden gelegd. De resultaten kunnen dan ook niet één op één worden toegeschreven aan JOGG (omdat er geen controlegroep is betrokken in het onderzoek). Op landelijk niveau is bijvoorbeeld in publiekscampagnes ook aandacht besteed aan een gezonde leefstijl. Daarnaast zijnde gemeenten in de Achterhoek bezig met Achterhoek in Beweging: Gezonde Jeugd.

Hiermee samenhangend blijkt het ook lastig om op wijkniveau effecten te meten. Het kan zijn dat JOGG-activiteiten een uitstraling hebben naar het omliggende gebied en zo impact hebben op de hele gemeente. Een andere verklaring is dat respondent aantallen op wijkniveau te klein zijn om veranderingen in leefstijl aantoonbaar te maken.

Al met al zien we voor de totale gemeente Doetinchem positieve veranderingen in leefstijl van kinderen en blijft het van belang om oog te hebben voor het verkleinen van gezondheidsverschillen.

Bijlagen

Bijlage A: Achtergrondinformatie Kindermonitor & methode data analyse

Bijlage B: Toelichting statistisch significant verschil

Bijlage A: Achtergrondinformatie Kindermonitor 2013, 2017 en 2021

a. Onderzoeksopzet en respons

In het najaar van 2013, 2017 en 2021 is een Kindermonitor uitgevoerd. Ouders van kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar vulden een digitale vragenlijst in met vragen over gezondheid, leefstijl en welzijn van hun kind.

Tabel 1: Aantal respondenten van de Kindermonitor in 2013, 2017 en 2021 in de gemeente Doetinchem.

	2013 Aantal	2017 Aantal	2021 Aantal
Wijk Gaanderen (PC 7011)	64	109	41
Wijk Noord (PC 7009)	66	79	43
Wijk Schöneveld (PC 7003)	27	42	20
Gemeente Doetinchem	592	802	442

b. Methoden gegevensanalyse

Er is getoetst of er een verschil is in 2021 ten opzichte van 2013 en 2017 voor de thema's beweging, het stimuleren van beweging door ouders, schermtijd, fruit- en groenteconsumptie, water drinken en zoete drankjes drinken. Het verschil is getoetst met de chikwadraattoets binnen Complex Samples. Hiermee wordt een zo representatief mogelijk beeld gegeven van de werkelijkheid. Er wordt namelijk gewerkt met gewogen data. Dit betekent dat de gegevens zijn gecorrigeerd naar de daadwerkelijke bevolkingssamenstelling. Als er bijvoorbeeld in het onderzoek veel meer meisjes dan jongens hebben deelgenomen terwijl er in werkelijkheid evenveel jongens als meisjes zijn, dan wordt hiervoor 'gecorrigeerd'.

Bijlage B: Toelichting statistisch significant verschil

In dit rapport wordt in bijna alle tabellen aangegeven of er al dan niet sprake is van een statistisch significant verschil. Dit is een term uit de statistiek om aan te geven of een gevonden verschil ook wetenschappelijk aantoonbaar is. Hieronder volgt een toelichting.

Een percentage is bepaald op een groep respondenten. Dit percentage had net iets anders kunnen zijn als de groep respondenten net iets anders was. Met andere woorden er zit een natuurlijke fluctuatie in een percentage. Vanuit de statistiek wordt dit weergegeven met een 95% betrouwbaarheidsgebied. Een percentage van 10% heeft dan bijvoorbeeld een betrouwbaarheidsgebied van 8% tot 12%. Dit betekent dat het percentage voor de onderzochte groep 10% is, maar dat met 95% zekerheid is te zeggen dat het in soortgelijke groepen tussen 8% en 12% ligt.

Als je wilt bepalen of twee percentages van elkaar verschillen, moet je dus rekening houden met de betrouwbaarheidsgebieden van beide percentages. Je toetst dan of beide betrouwbaarheidsgebieden verschillend zijn. Bij een statistisch significant verschil kun je met 95% zekerheid zeggen dat de beide betrouwbaarheidsgebieden verschillend zijn.

In het algemeen geldt dat bij grote onderzoeken met veel deelnemers al snel statistisch significante verschillen worden gevonden (immers, bij veel deelnemers krijg je een smal betrouwbaarheidsgebied).

Verder geldt dat het voor het aantonen van kleine verschillen grote groepen nodig zijn (immers, bij kleine verschillen overlappen de betrouwbaarheidsgebieden snel).

Beleidsmakers in de Volksgezondheid staan voor de lastige opdracht om bij afnemende financiële ruimte antwoorden te vinden voor toenemende gezondheidsproblemen onder de bevolking. Dat vraagt om ingrijpende en verantwoorde keuzes.

Het Evaluatiebureau Publieke Gezondheid is specialist in het verkrijgen van praktische informatie over interventies in de publieke gezondheid. Het Evaluatiebureau biedt beleidsmakers handvatten waarmee zij ingrijpende keuzes op verantwoorde wijze kunnen maken. Dat doen we in alle gevallen praktisch, verbazingwekkend betaalbaar, en met academisch gestoelde kennis. Zo maken we beleidsmakers sterker.

Evaluatiebureau Publieke Gezondheid

Postbus 3

7200 AA Zutphen

088 - 443 37 05

info@evaluatiebureau.nl

www.evaluatiebureau.nl

Initiatief van:

Partners:

© Evaluatiebureau Publieke Gezondheid – juni 2022

Overname van gegevens is toegestaan, mits voorzien van bronvermelding.